

Maurits Cailliau (ed.), *De Nederlanden. 'Extra Muros', Jaarboek 29, Ieper, Stichting Zannekin, 2007, 208 pp., ill., ISBN 978-90-71326-25-7* | In het jaarboek staan diverse interessante bijdragen voor de lezers van *Wt*. L.H.B. Rienks wijst op brieven van Ogier Gisleen van Boesbeke (1522-1592) de gezant van de Habsburgse keizer Ferdinand I bij Suleiman de Grote in het Turkse Rijk. Van Boesbeke schreef over het Krimgotisch, een taal die merkwaardige verwantschap vertoonde met het West-Vlaams. Van Boesbeke's informatie vormt een nuttige aanvulling op onze kennis van het Gotisch. Pieter Jan Verstraete vervolgt zijn reeks over Friese taalstrijders met een portret van E.B. Folkertsma (1893-1966). Folkertsma was onderwijzer, dichter, strijder voor Friese taalrechten en overtuigd republikein, hetgeen hem zijn baan bij het onderwijs kostte. Hij bepleitte voor Friesland een federale status in het Nederlandse koninkrijk. De Vlaamse ontvoogdingsstrijd had zijn belangstelling, maar hij heeft er niet direct aan deel-

genomen. Zijn overtuigd protestantisme en zijn linkse idealen (antikolonialisme e.d.) brachten hem in de Tweede Wereldoorlog in het verzet. Tragisch is dat hij vlak voor zijn overlijden op harde wijze geconfronteerd werd met antisemitische gedachten die hij in zijn tijdschrift *De Stim fan Fryslan* in de late jaren dertig had geschreven. Zijn vrienden, waaronder Fedde Schurer namen het voor hem op. Hij zelf was reeds te ziek om te reageren.

De Negenjarige Oorlog (1688-1697) tegen Lodewijk XIV krijgt aandacht in een bijdrage van Ruud Bruyns over Menno van Coehoorn (1641-1704) en zijn vestingbouw in het Maasdal en in een bijdrage van Vik Eggermont over de koning-stadhouder Willem III.

Marten Heida schrijft over de Poolse hervormer Johannes a Lasco (1499-1565) en zijn werk als kerkelijk leider in Embden (Oost Friesland). Frans-Vlaanderen krijgt aandacht in bijdragen van Cyriel Moeyaert over J. Evan den Driessche (1896-1966) en diens publicaties over Frans-Vlaanderen onder Lodewijk XIV en Lodewijk XV. Ook Antoon Lowycks opzoekingen naar Nederlandstalige borden in de Westhoek kregen weer een plaats in dit nummer.

Erik Martens licht ons in over Vlaamse invloeden in Pembrokeshire (Wales), waar in de 12de eeuw door Hendrik I uit Engeland verjaagde Vlamingen zich mochten vestigen. Tot in de 17de eeuw bleef de gemeenschap door taalgebruik en gewoonten herkenbaar. Nu resten er nog wat als Vlaams betitelde bouwresten (*Flemish Chimneys*).

Willy Alenus stelt in *De Franse Nederlanden voltooiën het Franse 'Hexagon'*. *Kritische beschouwingen bij de lotgevallen van Frans-Vlaming Charles de Gaulle en het zeshoekige Frankrijk* dat het niet zo vanzelfsprekend is geweest dat De Gaulle in Rijsel (Lille) als Fransman werd geboren. De politieke lotgevallen van dat gebied zijn nogal complex geweest. Hij debatteert ook met prof. E. Rooms, een debat dat in de periodiek van Zannekin (sept. 2007) is voortgezet. [Pieter van Hees]